

Na to jsou zapotřebí dva

Roeland Paardekooper EXARC¹⁾

Zdánlivě z čistého nebe, alespoň pro nás Evropany, byl v roce 2002 ve Velké Británii publikován soubor článků na téma experimentální archeologie.²⁾ Jasně to ukázalo, kolik geograficky oddělených skupin v experimentální archeologii existuje.

Svazek vychází ze sympozia věnovaného experimentální archeologii, který James R. Mathieu a Andrew W. Pelcin zorganizovali pro každoroční setkání Society for American Archaeology v roce 1999 v Chicagu, Illinois. Mathieu se po té vydal hledat další autory a nakonec získal jedenáct příspěvků. Deset z nich je od amerických nebo kanadských autorů, jednu autorku našel ve Velké Británii a dále se zřejmě nedostal. Jak je možné, že se diskuse, kterou tato kniha obsahuje, nezúčastnili žádní Evropané? Kde jsou archeologové ze Skandinávie, Německa, Francie, abych jmenoval alespoň některé? Jak chceme rozvíjet náš obor, když různé oblasti světa a dokonce i Evropy spolu téměř nekomunikují?

Naše příležitost je ve spolupráci, ne ve znovuoobjevování Ameriky, ale v opakovaném provádění experimentů s užitím hypotéz a metodologie druhých. Pokud to myslíme s experimentální archeologií vážně a chceme dosáhnout něčeho nad rámec osobní nebo skupinové zkušenosti, musí dojít

ke spolupráci mezi různými jazykovými oblastmi stejně jako mezi kontinenty. K tomu potřebujeme užívat angličtinu jako dorozumívací jazyk a internet. EXARC prezentuje obojí, mimo jiné na své internetové stránce.

Mathieu není jen svědkem geografického batiéry, která rozděluje mnohé, ale také nám předkládá kategorizaci experimentální archeologie, která obor zpřehledňuje. Ale to není jeho hlavní cíl. Tím je nabídka příručky pro universitní studium. Na posledním „Tagung“ v Oldenburgu v roce 2002 byl vznesen požadavek přípravy „úvodu“ pro studenty. Tento svazek by proto měl být v Evropě uvítán a možná bychom se měli pokusit mezi sebou komunikovat zajímavé ideje a projekty.

Kniha obsahuje 150 stránek velkého formátu o experimentální archeologii na vědecké úrovni. Přináší nám mnoho podnětů k zamyšlení. Je dobrým úvodem do vědecké experimentální archeologie, i když omezené „americkou cestou“. Slabinou Mathieu a dalších autorů je ignorování dění v Evropě. Naší slabostí možná je, že se dostatečně neinformujeme o tom, co se děje za oceánem. Myslím si, že tato publikace je výzvou pro výměnu informací a diskusi o experimentální archeologii po celém světě. Všichni z toho můžeme mít užitek.

¹⁾ S autorovým svolením přeložená zkrácená verze recenze, jejíž původní anglický text je přístupný na internetu www.exarc.net-it_takes_two.html

²⁾ K tématu dále v následující recenzi J. Kateřiny Dvořákové - James R. Mathieu (ed): *Experimental Archaeology: Replicating past objects, behaviors, and processes*